

Zondag 14 oktober

Wil

R. Mogen we vandaag vragen stellen over de Wil? We weten dat er zonder bewustzijn geen werkelijke wil kan zijn; en dat alleen de volledig Gerealiseerde Mens de Wil van de Atman kan uitvoeren.

Z.H. Hij zei dat de bewuste mens en de gewone mens een verschillend type wil hebben. Gewone mensen hebben overvloedige willens, interesses en wensen, heel veel daarvan. De bewuste mens heeft er een, en tenzij die vervuld wordt, begint hij niet aan de tweede. Het is een Wet van de Natuur dat zeer weinig willens volbracht kunnen worden, dus alleen de bewuste mens heeft de enkele wil en kan die volbrengen; de gewone mensen hebben verschillende willens op verschillende momenten en de meeste daarvan worden nooit vervuld.

R. Maar is er ook niet een beweging of invloed die afdaalt in de zeven stadia? Bovenaan volledig bewustzijn en Wil, en minder en minder als men naar beneden gaat? De reiziger begint om 3 uur 's morgens met heel weinig wil, maar tegen de dageraad krijgt hij meer. In ieder stadium lijkt men alle wil nodig te hebben die men heeft. Zelfs om te mediteren heeft men een beetje wil nodig om de mantra te herhalen; men heeft een beetje wil nodig om het wentelen in slechte gedachten te stoppen, om niet lui te zijn, en zo voorts. Zou Z.H. daarover willen spreken?

Z.H. Er wordt gezegd dat het niet mogelijk is om van buitenaf de kracht van de wil te observeren. Het kan alleen ervaren worden. De aspirant ervaart de kracht van de wil meer en meer naarmate hij op de ladder omhoog gaat. In Atman is de Wil volledig. De onwetende heeft het bedekt dus hij kent de volle kracht niet, maar naarmate hij de Ladder opgaat wordt de kracht van Atman of de wil hem duidelijk gemaakt en hij begrijpt steeds meer naarmate hij verder gaat. Lang voordat hij de top bereikt, bepalen het derde en vierde stadium dat hij een heel sterke wil in zichzelf krijgt en als hij het vierde stadium voorbij is heeft hij zoveel wil verkregen dat er geen sprake van is dat deze aspirant van de Ladder af zal gaan.

R. In Stadium III noemt hij dat er zich in de mens kristallen vormen – deze komen vast van boven?

Z.H. Er wordt uitgelegd dat er vier soorten genade zijn, genades die van boven komen. De eerste is de genade van de Atman, de tweede is de genade van God; de derde is de genade van kennis; en de vierde is de genade van de leraar. Al deze krachten combineren met elkaar om iemand te kristalliseren tegen de tijd dat hij het derde stadium bereikt, en de kristallen die op dat moment gevormd worden geven hem genoeg kracht of genoeg Sattva om op het vierde stadium voor te bereiden, en dat brengt tot stand dat hij later niet naar beneden zal komen.

R. Ik lijk in mezelf datgene te voelen wat de Heer Boeddha beschreef als het 'oprijzen van kwaad'. Heb je niet een beetje wil nodig om ondanks dat te blijven mediteren?

Z.H. Hij zegt dat de krachten van het kwaad altijd de kracht van het goede uitdagen. Steeds wanneer iemand een stap doet om het goede te doen moet hij de krachten van het kwade onder ogen zien. Meditatie helpt om deze te onderdrukken, en hij citeert een voorbeeld, dat als je hebt toegestaan dat iemand in je huis woont en je wilt hem kwijtraken, dan verzet hij zich want hij heeft onderdak en een plek om in te wonen en hij zal niet makkelijk toegeven. Dus je moet je zaak forceren en de persoon onderdrukken en tegenwerken en als je genoeg wilskracht hebt zul je hem eruit krijgen en je huis schoonmaken, het zuiveren. Een aspirant moet evenzo deze kracht van het kwaad bestrijden teneinde zijn weg vrij te maken.

R. Toch zou ik graag veel meer wil hebben.

Muziek

Zondag 14 oktober

Er was ons een concert beloofd met de speciale muziek, Keertan geheten zodat we een bandopname konden maken om thuis te gebruiken, daar deze muziek speciale waarde heeft in het helpen bij de meditatie en het begin van het klimmen op de Ladder van Zelfrealisatie.

Terwijl de zangers en instrumentalisten zich verzamelden vroeg ik Zijne Heiligheid naar de betekenis van het woord "Keertan".

Hij antwoordde dat het woord samengesteld is uit twee woorden – Keerti en Dan, die samen betekenen "De lof zang van...". Wanneer Tamas (traagheid) in mensen dominant is en hun niveau niet hoog genoeg is om ze mee te nemen naar de transcendentale staat, dan geeft Keertan hen een duwtje, een zet – de klank of het ritme dat steeds weer herhaald wordt, schept een atmosfeer die hen samenbindt, en door deze actieve kracht of Rajas, kunnen ze naar Sattva [*Liefde en geluk*] meegenomen worden zonder enige inspanning van hun kant. Ze hoeven enkel de woorden te chanten en de rest wordt voor hen gedaan. Deze Keertan werd in zijn traditie gecreëerd om als brug te dienen voor zulke mensen.

Het zingen begon. Zodra de klank de Ashram en de straat buiten helemaal vulde verzamelden zich steeds meer mensen zodat de lange audiëntie-hal helemaal vol was. Velen vielen in bij de refreinen en klaptten mee in de maat. Zo werd de hele zaal verenigd, en toen de muziek was gestopt begon Zijne Heiligheid met zijn publieke toespraak, als volgt:

Toespraak over de Vier Wegen

Dit wordt 'Keertan' genoemd en dit is een vorm van devotie. Wanneer we het woord van God met toewijding zingen wordt een atmosfeer geschapen welke een relatie met de energie van God vestigt. Er zijn verschillende manieren van devotie: spirituele literatuur bestuderen, spirituele liederen zingen, fysieke hulp aan anderen geven, aanbidden, bidden of mediteren. Men hoeft er alleen op toe te zien dat we het zowel innerlijk als uiterlijk doen. Men kan Zelfrealisatie verkrijgen door Bhakti (Devotie), door kennis (Ware) en Handelingen (Juiste). De Veda's geven deze drie systemen, i.c. Devotie, Kennis en Handelingen: – Het systeem van Zelfrealisatie door Handeling is om alles juist te doen en te doen omwille van God. De tweede is door Devotie. Op deze manier houdt de toegewijde God in herinnering, bidt, aanbidt, en doet alles ter ere van God met hart en lichaam, en wanneer hij zijn maaltijden gebruikt, neemt hij voedsel en drank aan als een geschenk van God, hetgeen op zijn beurt zijn wezen helpt om nog toegewijder te zijn. De derde is de weg van Kennis. De algemene vraag naar onze oorsprong, of de oorsprong van alles, leidt naar speculatie over het onbekende. Waarachtige en voortdurend onderzoek langs deze lijn leidt eveneens naar Realisatie.

In het kort zijn dit, onder de vele wegen, de drie hoofd systemen van Zelfrealisatie of eenheid met God. Bijvoorbeeld, we hebben vele verschillende wegen die naar Allahabad leiden en sommigen van hen zijn de hoofdwegen. We moeten eenvoudigweg op een van de wegen zijn en deze zal ons leiden naar Allahabad. Op dezelfde manier zal, als we een van deze Systemen in overeenstemming met onze neigingen oppakken, dit ons uiteindelijk leiden naar Zelfrealisatie.

Er zijn drie hoofd systemen, van Handeling, Aanbidding en Rede. Het systeem van Aanbidding omarmt Bhakti (Toewijding), en het systeem van Rede omarmt de achtvoudige Yoga. Ze worden op hun beurt bereikt door lichaam, geest en hart. Je hoeft slechts tot een van hen je toevlucht te nemen en de andere twee volgen dan gewoonlijk wel. Als je werkelijk alles in de naam van God doet, zullen geest en hart uiteindelijk het voorzeggen van het lichaam volgen. Als iemand zijn geest gebruikt en diep duikt in het onderwerp van het onbekende, zullen lichaam en hart zijn geest volgen. Mensen die een grove geest hebben en niet veel kunnen handelen maar een toegewijd hart hebben, ook zij kunnen Realisatie verkrijgen, en hun geest en lichaam zullen zijn hart volgen.

In deze Keertan heeft men niet veel handeling of intelligentie nodig, maar alleen een toegewijd hart. De ritmische

klank creëert een tempo, of eigenlijk een subtiel ritme van trilling dat lichaam, geest en hart van deze mensen verenigt en ze komen onder de invloed van een hoge emotie of Hoger Zelf. Zodra men eenheid van gedachte, gevoel en handeling heeft bereikt scheidt men krachten in zichzelf en realiseert zichzelf. Al degenen die geen eenheid van gedachte, gevoel en handeling hebben zijn verward en gaan zich te buiten aan vruchteloze activiteit.

Volgens ons Indiase systeem van Initiatie observeren we de initiant en zoeken uit welke van de drie dominant is – gedachte, gevoel of handeling – en initiëren dan in overeenstemming met een van de drie systemen. Er is nu natuurlijk het Vierde systeem van meditatie dat voor iedereen is ontworpen. De oude meditatie was een onderdeel van Yoga, maar de nieuwe heeft heel weinig Yoga in zich en dus kan iedereen het doen. Net zoals ieder zich kan veroorloven om vruchten van het seizoen te kopen, maar slechts weinigen het zich kunnen veroorloven om vruchten buiten het seizoen te kopen, zo is deze meditatie. Deze is van het seizoen van onze Tijd, en we kunnen er het beste van maken.

Maandag 15 oktober

Vragen over Aandacht

R. Gisteren heeft Uwe Heiligheid het idee van Wil me prachtig duidelijk gemaakt. Vandaag zouden we heel dankbaar zijn als hij ons het onderwerp van Aandacht zou verhelderen hetgeen in ons Systeem als ons voornaamste wapen en een essentieel onderdeel van Zelf-herinnering wordt beschouwd, en ik heb ook horen zeggen dat “Aandacht het enige pad is dat de Buddha's hebben bewandeld”.

3 staten van Aandacht: (1). Verspreide aandacht. (2). Aandacht die door een voorwerp gevangen en vastgehouden wordt. (3). Aandacht die door de Wil beheerst en vastgehouden wordt.

In de gerealiseerde mens wordt aandacht beschreven als een draad, waarvan het binnenste einde is bevestigd aan de Atman en het buitenste einde aan zijn handelingen, gevoelens en gedachten. Het lijkt nu dat bij elke trede op de Ladder, Aandacht een nieuwe en meer definitieve betekenis heeft. Bij voorbeeld:

- 1) Elke schooljongen weet dat hij niet zal leren of herinneren tenzij hij oplet.*
- 2) In relatie tot de zintuiglijke indrukken zal alles wat niet in het veld van aandacht komt niet voor je bestaan. Als de aandacht daarentegen herhaaldelijk door iets wordt gevangen, bijvoorbeeld het zien van een vrouw, verkrijgt deze steeds meer kracht over iemand.*
- 3) Lichamelijke pijn wordt niet gevoeld als iemands aandacht daarvan afgeleid wordt.*
- 4) Wanneer men inspanningen gaat doen op de Weg, kan de kracht van aandacht groeien. Ten eerste geeft men gedurende de meditatie aandacht aan de mantra en men trekt de aandacht terug van al het andere. Vaardigheid in deze kunst is essentieel voor succesvolle meditatie.*
- 5) Wanneer er van binnenuit nieuwe ervaringen oprijzen, kan de aandacht van iemand worden als die van een kat die een muizenhol in het oog houdt. Omdat er ooit een muis uit dat hol kwam, houdt de kat het hol in het oog.*
- 6) In Ram Nagar maakte Zijne Heiligheid me duidelijk dat de Gerealiseerde Mens alleen let op wat hij doet op dat moment – als hij loopt, let hij op het lopen; als hij zit, op het zitten. Als er aandacht over is kan hij fijne indrukken in zich opnemen, en door aandacht herkennen dat zij tot hem van de Atman spreken: “Het spetteren van het water zegt, “Ik ben DAT; de vogels zingen 'Ik ben DAT', – kortom, Welke plaats neemt het praktische idee van Aandacht in je systeem in? Komt er van nature verbetering als gevolg van meditatie etc., of zijn er speciale methoden om het te verbeteren?”*

Bespreking over Aandacht

R. Gisteren heeft Uwe Heiligheid het idee van Wil me heel duidelijk gemaakt. Vandaag zouden we heel dankbaar zijn voor het ophelderen van het onderwerp van aandacht, hetgeen in ons Systeem als het voornaamste wapen en een essentieel onderdeel van Zelf-herinnering wordt beschouwd. Ik heb ook horen zeggen dat “Aandacht het enige pad is dat de Buddha's hebben bewandeld”.

Z.H. Hij zegt: *Aandacht is de bron van succes* – succes hangt af van Aandacht; en hij geeft Efficiëntie als de andere kant van Aandacht. We kunnen deze twee woorden combineren tot een woord en ziedaar: Aandacht en Efficiëntie zijn het zelfde. Dan beschrijft hij dat alleen mensen hoog op de Ladder dit hebben; De Gerealiseerde mens heeft de grootste aandacht, hij kan alles in de wereld doen, hij heeft volledige aandacht. Zelfs als hij in Turya of in Samadhi is zal hij volledige aandacht tot zijn beschikking hebben. De gewone mens heeft geen aandacht - zwevende aandacht – het ene moment hier, het volgende daar. Noch hier noch daar. Hun aandacht wordt altijd afgeleid van het ene punt naar het andere, wat hen geen resultaat zal opleveren. Zonder aandacht, zegt hij, kan niets worden gedaan. Dit is een zeer, zeer belangrijke factor in het leven van elke aspirant of discipel.

R. Het lijkt me toe dat de gewone mens is als deze machine. Het neemt alles gelijkelijk op, harde geluiden, schreeuwende kinderen, alles zonder onderscheidingsvermogen. Wanneer we de woorden van Zijne Heiligheid terugspelen om te vertalen, luisteren we met al onze aandacht alleen naar zijn stem.

Z.H. Ja, de vergelijking is juist. In het leven van de discipel blijft zijn aandacht groeien en de volledige Aandacht komt pas bij het hoogste stadium. Maar als hij de treden van de Ladder een voor een betreedt, vergroot hij de mate van zijn aandacht. In de gewone mens is er niet zulk een toename; ze krijgen wat ze op dit moment of op dat moment toevallig verlangen. Dat is een heel goede beschrijving van het verschil tussen een aspirant en een mechanisch mens.

R. Mogen we iets meer horen over de relatie tussen de Sattva Guna en Aandacht, want tenzij de emotie er is, dus dat iemands hart erbij is, is de aandacht enkel verspreid en ineffectief?

Z.H. Hij legt de relatie van Sattva met Aandacht uit. In Rajas en Tamas is er geen aandacht. Rajas is de staat van beweging wanneer alles beweegt, en Tamas is de staat van inertie, niets beweegt, maar niets bestaat – tamelijk dood. Dus er kan alleen Aandacht zijn met Sattva, en Aandacht kan alleen geholpen worden met Sattva. Maar hoewel Sattva en de aandacht zo dicht bij elkaar liggen, ze zijn verschillend. Sattva scheidt Gelukzaligheid, terwijl Aandacht geen Gelukzaligheid scheidt. Maar terwijl mensen met Sattva Gelukzaligheid ervaren, kunnen zij dat niet behouden als ze geen Aandacht hebben. Dus met Aandacht wordt er een verlengde ervaring van de Gelukzaligheid van Sattva bereikt; anders zal deze komen maar verloren gaan.

R. Aandacht gericht door de Wil is een ding; maar kan aandacht niet door emotie opgewekt worden, en toch gevangen en vastgehouden worden door het voorwerp, zodat de mens een gevangene wordt?

Z.H. De twee soorten van Aandacht, de aandacht die gegeven wordt en de aandacht die gevangen wordt kunnen in verband worden gebracht met het verschil tussen de aandacht van de Gerealiseerde Mens en van de discipel. De discipel moet aandacht geven aan de woorden van de Gerealiseerde mens, maar de Gerealiseerde mens vangt de aandacht van de discipel; hoe krachtig de woorden van de Gerealiseerde mens ook mogen zijn, als de discipel niet oplet, zullen ze geen effect hebben. Dus belangrijk voor de aandacht is dat hij gegeven wordt, dat is de voornaamste factor om iets te begrijpen. Iedereen die iets wil leren, moet opletten. De andere kracht kan er zijn, maar is krachteloos als de student of discipel geen aandacht geeft.

Hij geeft het voorbeeld van iemand die leert rijden met de instructeur. De efficiëntie van de instructeur is zo groot dat zijn aandacht heel vrij is; hij kan de auto met grote vrijheid besturen hoewel hij op kleine details kan letten. Maar de leerling kan dat niet doen; als hij wil leren moet hij aandacht geven aan elk woord en elke beweging van de instructeur en hij moet voortdurend opletten anders zal hij niets leren. Dezelfde relatie bestaat tussen

de Gerealiseerde mens en de discipel. De aandacht van de Gerealiseerde mens is heel vrij; hij is niet hard of vast en gesloten, hij beweegt vrijelijk; terwijl de aandacht van de leerling heel gepast moet zijn; hij moet zichzelf aanpakken om de aandacht bij het onderwerp te houden. Terwijl de instructeur of de Gerealiseerde mens de dingen heel vrij zal doen, maar ze tegelijkertijd met aandacht doet.

R. Wanneer de leerling opgewonden begint te raken zodat hij voelt dat “ik ben het centrum van de wereld, alles gaat mij raken”, vernielt dat zijn aandacht?

Z.H. Hier komt de instructeur of de Gerealiseerde persoon aan te pas. Hij is er om hem te steunen en hem te laten weten wat hij zou moeten doen – in plaats van amok te maken. Zelfs in de wereldse stijl, houdt de instructeur hem stevig vast, kalmeert hem, geeft hem raad over wat hij zou moeten doen in plaats van zo heel erg opgewonden te raken. Maar op het gebied van de spirituele wereld, kan de Gerealiseerde mens Doen, zowel in aanwezigheid van de discipel als ook bij afwezigheid. Hij weegt alles af en kijkt naar elke situatie. Als de dingen gladjes verlopen zal hij niet ingrijpen; maar als iets verkeerd gaat, zal hij onmiddellijk een test doen, iets doen stoppen. Totdat de dingen gecorrigeerd zijn, wordt het hem niet toegestaan te bewegen. Dat is het verschil tussen werelds leven en spirituele activiteit.

R. Is hij het er mee eens, dat het dit zelfzuchtige ego is dat zichzelf als het middelpunt van de wereld ziet, dat waaraan men het meest wil ontsnappen; zodat de mens dan kan komen tot wat hij werkelijk is, zoals hij zei bij de Ganges, 'De rimpeling van het water zegt: 'Ik ben DAT'?

Z.H. De zelfzuchtige en de egoïst zouden niets zien en niets horen, maar een Gerealiseerd mens zou niet alleen de Ganges horen zeggen “Ik ben DAT”, maar alles dat ook maar Sattva heeft.

Vragen over Meditatie

R. Ik stelde hem de vraag over mensen die, hoewel ze de wens hebben om te mediteren, het moeilijk vinden om dat te doen.

Z.H. Hij zei dat de wens om te mediteren het product is van Sattva. De hoeveelheid Sattva die hij heeft zal kwantitatief overeenkomen met zijn meditatie, en dus zal hij wegglijden. Men kan er niet veel aan doen, maar laat het gewoon gebeuren. Als men in slaap valt zou men toegestaan moeten worden te slapen. Doe een dutje, en als je dan wakker wordt, was je gezicht en haal een paar keer diep adem om de lethargie van het innerlijk systeem te verlichten. Laat je organen vrij en energiek zijn zodat je opnieuw je Sattva kunt verzamelen en begin te mediteren. Dat is alles wat je kunt doen.

R. Kan de gerealiseerde mens deze mensen helpen zelfs als hij niet persoonlijk bij hen is?

Z.H. De aanwezigheid van een gerealiseerd mens kan deze mensen helpen. Ze kunnen geholpen worden door de aanwezigheid van de gerealiseerde mens, anders niet. Hij zegt dat het niet aan te raden is om tegen de natuur te vechten. Het enige dat men kan doen, is om je iets beter voor te bereiden voor de volgende aanval, net als het raadzaam is om als je aan het oorlogsfront gewond bent, terug te gaan om je kracht te herwinnen – eerste hulp te krijgen – en dan kan je weer gaan vechten. Dan kan je werkelijk vechten; als je geen rust en eerste hulp krijgt, dan zal je eenvoudigweg doorgaan met steeds meer spanning toe te voegen wat nergens toe zal leiden en zelfs meer kwaad dan goed zal doen. Hij zegt dat totdat de “Tijd” komt wanneer de dingen verbeterd kunnen worden het geen zin heeft de natuur te bevechten.

Vraag over muziek?

Z.H. Je kunt de extra middelen inzetten om hun aandacht te trekken naar wat dan ook om zo de gewoonte om op te letten op te bouwen. Dat zal hen helpen. Muziek is een van zulke middelen. Door muziek kunnen zelfs de grofste typen mensen bijeen gebracht en op het ritme aangesloten worden. Hij zegt dat zelfs voor discipelen in de hogere stadia, wanneer zich spanningen ontwikkelen in de atmosfeer rondom hem, hij eerst zichzelf verlicht door een paar keer zeer diep te ademen en de Mantra zonder geluid (van binnen) zeer luid uit te spreken om zo de aandacht te verzamelen en de spanning te verlichten. Andere typen mensen doen dit zelfs

door de Mantra luid uit te spreken met een diepe zucht. De laagsten onder hen kunnen samengebracht worden door muziek, maar alleen muziek die verbonden is met spirituele ideeën.

R. Ik voelde gisteren tijdens de muziek zo'n intense opluchting die gedurende de nacht met de Mantra steeds weer terugkwam en vanmorgen weer, dat ik er zeker van ben dat het is wat vele mensen nodig hebben. Vaak willen ze niet meer kennis – hun hoofden zijn al vol gepropt – ze hebben iets nodig om de spanningen in geest en lichaam op te lossen.

Z.H. Hij zegt dat muziek uiteindelijk de uitbreiding is van het Mantra systeem. Muziek heeft de kwaliteit om een nieuwe oriëntatie van de atomen waaruit men bestaat te bewerkstelligen. De productie van Keertan of Religieuze muziek die u gisteravond hoorde kan zelfs deze gewone mensen helpen die geen staat van aandacht vanuit hun eigen wil kunnen bereiken. Dit systeem van Keertan is gemaakt om hen aandacht te laten geven aan speciale dingen; om ze tot de gewoonte van opletten te brengen en ze te leren hoe op te letten. Zo zullen ze dan uiteindelijk in staat zijn om de kunst van het opletten nog verder uit te breiden. Ook voor u zou het zeer raadzaam zijn om muziek te gebruiken om de spanningen van uw mensen te verlichten en ze terug te brengen naar de Meditatie.

R. Kunnen we zondag dan weer komen?

Z.H. Ja, we komen zondag maar gewoonlijk begint het om half zeven.

Keertan

We ontdekten weldra dat muziek, Keertan genoemd, in de Ashram veel werd gebruikt in verschillende vormen – chanten, solo zingen van gedichten die op muziek waren gezet, instrumenteel en samenzang. Het was in deze Traditie de uiterlijke tegenhanger van meditatie en is in feite de voornaamste vorm van wat we de “tweede lijn van werk” zouden moeten noemen voor de jonge mannen die naar de Ashram komen. Z.H. die zelf heel gevoelig is voor muziek, dirigeerde en oefende de zangers en regelde het dat we zo veel mogelijk zouden opnemen.

Vragen over de Kracht om te Initiëren

R. In welk stadium van de Ladder zouden de mensen moeten zijn die u in staat wilt stellen om te Initiëren?

Z.H. Volgens de Zeven Stappen waarover hij met u sprak: Ze moeten een rijpe positie hebben gehad in het 4^e stadium. Er zou bij hen geen twijfel moeten zijn over hun teruggaan. Als ze zichzelf helemaal voorbereid hebben, zodat ze hun koers kunnen behouden onder elke omstandigheid, kunnen opstaan en hun mensen met hen begeleiden, alleen dan zouden ze gemachtigd moeten worden. Niet eerder.

R. Ik voel nog steeds dat er minstens twee mensen zijn en waarschijnlijk meer, waarover geen twijfel is. Over hun voorbereiding, voor hoe lang zouden ze moeten komen en wanneer is het voor u de beste tijd van het jaar?

Z.H. Hij zegt dat de tijd tussen oktober en maart de beste tijd is. Maar het is niet helemaal essentieel dat ze voor die lange reis komen. Natuurlijk zijn ze welkom als ze de wens hebben om het van hem te krijgen. Maar hij zou het ermee eens zijn, dat als u hen onderzoekt en ziet dat zij vertrouwd kunnen worden om te Initiëren, dan zal hij erop toezien dat u in staat zou zijn om dat te doen.

R. Toen de Maharishi mij machtigde om te initiëren gaf hij me een speciale en lange ceremonie die een groot en diep effect op me had. Is dat niet essentieel?

Z.H. Niet essentieel als u ze goed kent en ze goed voorbereid zijn.

Dinsdag 16 oktober

Vragen over de vier Lichamen

Z.H. Hij zegt dat er eerst het Fysieke lichaam is van vlees en botten; het tweede lichaam is het Subtiële lichaam dat alles doet bewegen; het derde lichaam is het lichaam waar de Atman woont; en het vierde lichaam is het lichaam waar alles leeft – het Eeuwige lichaam. De beschrijving van dit alles is een uitvoerig proces, maar hij gaat deze een voor een uitleggen.

Het Eerste lichaam is Shtula Sharira waardoor alles gedaan wordt, het is de machine; het krijgt zijn bevelen van het Tweede lichaam en gehoorzaamt het; maar uit zichzelf kan het niets doen, niets meer dan dat. Het lichaam dat het doet bewegen, als de kracht die de machine bedient is de Suksma Sharira, het Tweede lichaam. Dit is samengesteld uit zeventien elementen:-

5 zintuigen om kennis te verzamelen (indrukken), 5 subtiële ledematen (organen) van handeling, 5 Pranas, 1 Manas, 1 Buddhi.

Hun natuur is neutraal of natuurlijk. Gebruik ze zoals je wilt. Twee Pranas kennen we van in- en uitademen en de andere drie werken binnen in het lichaam die naar de kleine bloedvaten gaan, een van hen trekt het hele lichaam samen als een eenheid – Manas en Buddhi. Samen is dat zeventien en doen dit fysieke lichaam bewegen. Het Derde lichaam, hetgeen het Causale lichaam is, is het Lichaam van de Atman, en hij geeft het voorbeeld dat we net als we nadat we ons werk op de marktplaats hebben afgemaakt, naar huis gaan in een van onze persoonlijke kamers uitrusten [*studeerkamer, boudoir*], dat de Atman net zo zijn kamer heeft en rust in het lichaam dat helemaal voor hem is – de Derde kamer. En dan is er nog een ander lichaam, dat alle lichamen bevat, en hij noemt dat het Goddelijke lichaam – het lichaam van het Absolute en daar nemen alle lichamen (alle Atmans) hun rust – de Vierde Kamer. [*Huis van de Param-Atman en de twee hogere centra waardoor het individu manifesteert. Bhavana en Viveka, Hoger Emotionele en Hoger Geestelijke*]

R. Ik veronderstel dat in de gewone mens deze lichamen behalve het eerste, de machine, nog niet gevormd zijn. Spreekt Zijne Heiligheid van de vier lichamen in een staat van volmaaktheid wanneer ze voltooid zijn?

Z.H. Al deze vier Lichamen zijn beschikbaar gemaakt voor ieder levend wezen, maar kunnen in een andere schepping dan de schepping van de mens niet gekristalliseerd worden – er kan geen gebruik van gemaakt worden; de mogelijkheid dat deze van deze vier lichamen gevoeld en gerealiseerd worden is alleen in het menselijke wezen. De gewone mens is alleen in staat om de drie lichamen te realiseren. Het Vierde lichaam kan alleen door grote mensen een hoogst enkele maal gerealiseerd worden. De ontwikkeling van deze drie lichamen is mogelijke in de gewone mens en de grens is het Derde lichaam. Het hangt allemaal af van hoe ver hij op de Weg is.

R. Zou hij zeggen dat in de eerste twee stadia van de Ladder alleen het Fysieke lichaam georganiseerd is, het derde laat het beginnen van het Tweede of Subtiële lichaam zien met zijn volledige vorming bij het vierde; het vijfde en zesde de vorming van het Derde lichaam; het Vierde wordt pas gevormd na Turiya?

Z.H. Hij zegt dat het eerste stadium het Fysieke is, het tweede stadium is het Subtiële, het derde stadium is het causale en het vierde stadium kan een beeld geven van het Vierde of Goddelijke lichaam. Dat is het punt waarop de aspirant glimpen krijgt.

Van de vierde tot zevende stadia moet hij al deze vier lichamen volledig realiseren. Wat hij bedoelt is dat de voorbereiding is tot aan het vierde stadium waar je het allemaal weet maar nog zonder ervaring. Voorbij het vierde stadium ga je voor het ervaren.

De ervaring van het Vierde lichaam is alleen mogelijk bij of na het zevende stadium. Wat hij zei over het vierde stadium is dat de aspirant weet dat er een Vierde Lichaam is en dat hij ernaar moet streven dat te bereiken. Daarvoor weet hij niet volledig. Dat ligt in het Veld van kennis; hij verzamelt er dingen over; maar daarna krijgt hij de glimpen die deel van de ervaring vormen. En het vijfde en zesde stadium zijn de stappen die hij moet zetten, zodat hij in het zevende stadium zelfs het Goddelijke Lichaam kan beginnen te ervaren.

R. Dus om terug te komen op waar we nu zijn, ik heb tamelijk sterke energie, steeds meer ervan, hetgeen bij mij voelt als Sattva, maar soms circuleert het en voelt het goed, maar soms lijkt het moeilijk om het op enigerlei wijze te vestigen en vast te houden. Zou je daar passief onder moeten zijn, of moet er iets gedaan worden?

Z.H. Hij zegt dat deze ervaringen die u heeft het resultaat zijn van Tijd en Plaats. Als je een enigszins meevoelende omgeving hebt dan gebeuren deze dingen; maar in een atmosfeer die onwelwillend is zullen deze gevoelens misschien verminderd worden. Het is heel gebruikelijk en wat u als Sattva voelt is zeer juist, en iedereen zou de energie voelen om meer te handelen, meer te doen. Maar men zou niet ongeduldig moeten zijn; het is noodzakelijk om het vast te houden, vast te houden; want in het vasthouden ligt de Kracht.

Vraag: Hielden de oorspronkelijke vier kasten van Manu verband met deze vier lichamen?

Z.H. Hij zegt dat het viervoudige systeem van Manu niet alleen voor de mens is; het is in alles dat leeft – in vegetatie, in dieren, in mineralen, overal heerst dit systeem. Er zijn de categorieën van verschillende types en de vier voornaamste types die beschreven zijn gaan van het Grove naar het Fijne. Tussen deze twee uitersten in zijn deze vier afgebakend; de bovenste heeft de fijnste materie, de laagste de grofste materie en twee in het midden. Hij herhaalt dat het niet alleen in de mens is maar in alles dat leeft. Het nummer 4 wordt ontelbare malen herhaald in het patroon van het universum: de vier types levende wezens, vier types dieren, vier types van vegetatie, vier types mensen, vier types gevoelens, vier types van intelligentie enzovoorts.

Commentaar: dezelfde basis voor alles wordt in Plato's *Timaeus* beschreven - twee uitersten en twee gemiddelden. Het wiskundige equivalent is de expansie van $(a + b)^3 = a^3 + a^2b + ab^2 + b^3$

Vraag: Vertegenwoordigt het viervoudige systeem niet de uiterlijke verschijning van de dingen in de wereld van de zintuigen, terwijl de oorzaken werkelijk daaronder liggen en worden bepaald door de Wet van Drie? (Ouspensky's wereld van fenomenen en de noumenale (=gedachten)wereld)

Z.H. De drie Gunas in de Schepping zijn niet in evenwicht, de dominantie van een bepaalt het type. Hij beschrijft er drie met dominantie van een en de vierde die geen dominantie van een van hen heeft, maar met elkaar samenspelen tijdens bepaalde perioden. Daarmee kunnen we vier verdelingen maken: een Sattva, een Tamas, een Rajas en een met verschillende dominantie op verschillende tijden.

Woensdag 17 oktober

Meer over de Drie Guna's – Activiteiten van de Mens

Z.H. Alle activiteiten van het menselijke ras worden bestuurd door Sattva, Rajas en Tamas, deze drie Guna's. Welke de activiteit ook mag zijn, deze heeft een wisselwerking daarmee met onze natuur, onze Essentie, welke Essentie we ook mogen hebben; met onze natuurlijke zelf worden we bestuurd door de atmosfeer om ons heen. Als we Sattva in ons hebben, en als we in op een plaats zijn waar Sattva dominant is, waar de atmosfeer bestuurd wordt door Sattva, dan is er vrij spel tussen onze Sattva en ontwikkeling gedijt. Maar als we geplaatst worden in een situatie waar Tamas dominant is en alles wordt bestuurd door Tamas, dan wordt onze Sattva onderworpen aan Tamas en in die omgeving is geen toename van Sattva. Het is heel goed mogelijk dat de gewone mens enkel meer Tamas zal toevoegen en er Sattva zal verliezen. Wanneer er geen dominantie van Sattva is of geen dominantie van Tamas kunnen we onszelf zien zoals we zijn; we handelen zoals we gemaakt zijn, volgens onze natuurlijke vermogens. Dus hij zegt dat het uiterlijke aspect, de atmosfeer die in zichzelf Sattva bevat, deels verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van Sattva in menselijke wezens.

Alle Guna's zijn overal in de wereld – Sattva is overal, Tamas is overal, Rajas is overal. Maar wanneer bepaalde situaties de dominantie van een ervan opwekken, dan voelen we het. Zelfs in het westen kan men het oprijzen van Sattva zien en het ervaren, daar waar goede mensen samenkomen. Hij citeert als voorbeeld dat steeds wanneer we naar een Tempel of een heilige plaats in het oerwoud of naar de oever van een rivier gaan, steeds wanneer we in onze natuurlijke staat zijn met zoveel mogelijk Sattva, dat de deeltjes Sattva die zich in de atmosfeer rond deze plaatsen vormen, rond de Gerealiseerde mens, langs de oevers van de heilige rivier, rond de Tempel in het oerwoud, dat ze zich daar verenigen met de Sattva in ons, en in deze vereniging worden geluk en gelukzaligheid geschapen, en dit steunt de ontwikkeling van Sattva. Dit is de goedgezinde situatie; in onwelwillende situaties hongeren we naar Sattva.

R. Er is dus weinig vooruitgang mogelijk in onwelwillende situaties. Zal men in een situatie zoveel mogelijk welwillendheid proberen te verzamelen?

Z.H. Natuurlijk is dat een van de belangrijke kwesties voor het menselijke ras. Maar de gewone mensen, de doorsnee mensen kunnen dit niet doen; ze worden enkel door de atmosfeer beheerst, door de uiterlijke situaties. Maar mensen die op de Ladder zijn, die de mogelijkheden op enigerlei wijze hebben gerealiseerd, die de situatie met hun eigen Sattva zwaarder kunnen laten wegen, zij kunnen de situatie met hun eigen Sattva beïnvloeden en de atmosfeer met de Sattva die in hen is verbeteren. Maar de doorsnee mensen volgen enkel de stroom.

R. Maar stel dat we een huis hebben met een fijne Traditie erachter; een huis waar we Initiaties uitvoeren en de meditatie begeleiden; waar we naar hogere ideeën luisteren, luisteren naar de woorden van Zijne Heiligheid, waar we misschien speciale muziek hebben; zou dit alles dat huis niet doordrenken met meer Sattva en het bijzonder welwillend maken voor ontwikkeling?

Z.H. Hij zegt dat dit alles zal helpen om een betere situatie te creëren, ze vormen de Sattva deeltjes in de atmosfeer en op hun beurt hebben deze deeltjes dat effect op iedereen die binnenin die kring komt. Als iemand ontvankelijk is en een welwillend gevoel heeft zal hij ze naar huis nemen en ze hem eigen maken. Hij zal iets van ontwikkeling verwerven enkel door steeds opnieuw naar zo'n plaats te komen, door er daar bekend mee geworden te zijn. Hij zegt dat het beslist zo is dat zulke dingen de Essentie van de mensen beïnvloeden evenals de atmosfeer van de plaats.

R. Er is iets waar onze mensen duidelijkheid over zullen willen hebben en dat is de natuur van Rajas, hoe je het herkent. We begrijpen Tamas waardoor alles volkomen inert wordt; maar Rajas kan op een bepaalde manier goed zijn omdat het beweging in een gegeven richting produceert. Kan Zijne Heiligheid ons uitleggen hoe we Rajas in het gewone leven zouden moeten begrijpen en herkennen?

Z.H. Hij zegt dat activiteit overal is, niet alleen in Rajas maar evengoed in Sattva. Maar de activiteit van Rajas is de activiteit van verwarring en besluiteloosheid; je weet niet wat je aan het doen bent, maar je doet maar wat. De activiteit van Sattva is helder, beslist, leidt naar geluk en het goede. Het is de Weg, het is de Ladder; activiteit op de Ladder naar Sattva is juiste activiteit. Activiteit met verwarring is niet de juiste activiteit om de Ladder op te gaan.

R. Toont Rajas zich niet door een soort koortsachtige overdrijving en opwinding die er in komt?

Z.H. (lachend) Hij zegt dat de uitdrukking geweldig is. De meeste wereldse activiteiten vallen in die categorie – mensen weten niet wat ze aan het doen zijn. Ze denken dat ze het juist doen en gaan gewoon door met dingen doen.

Hij citeert uit de Bhagavad Gita, waar de Heer Krishna tegen Arjuna zegt dat de goede daden, de goede ondernemingen en de juiste activiteit geheel tegengesteld lijken voor de mensen waar Rajas en Tamas domineren. Ze denken dat de goede activiteit slecht is en slechte activiteit goed. Dat komt door hun onwetendheid en de dominantie van Rajas en Tamas.

Hij zegt dat Buddhi je machine is; als je hem afstemt op Sattva dan neemt hij Sattva. Als je hem op de andere manier afstemt – op Rajas en Tamas, kan je geen Sattva krijgen. In het leven van de discipel is het voornaamste probleem zijn Buddhi helder en precies te maken, zodat hij in staat zal zijn dat wat is te onderscheiden van dat wat niet is.

R. Is de strijd tussen Religieuze sekten en de vervolging van de ketteren en al die dingen meer een voorbeeld van Buddhi die afgestemd is op de verkeerde richting?

Z.H. De oorlogen in de naam van Religie en de Sektarische verschillen zijn het product van de verwarring in Buddhi. Wanneer Buddhi geen relatie heeft met de Atman, manifesteren deze dingen zich in de activiteiten van deze mensen. Ze worden per slot van rekening niet verondersteld hoog op de Ladder te zijn; het zijn minderwaardige mensen en hun minderwaardige geest schept al deze moeilijkheden voor henzelf en anderen.

R. Zou u ons de voornaamste manieren willen vertellen om onze eigen Buddhi zuiver te maken?

Z.H. Heb de Waarheid lief, en laat de onwaarheid rusten. Dat is het geneesmiddel.

R. Is het waar dat tenzij men een zuivere Buddhi bereikt zoals die wordt beschreven door de Heer Krishna in de Gita, de mens niet de gehele Waarheid en niets dan de Waarheid kan zien?

Z.H. Het streven naar de Waarheid geneest en zuivert de Buddhi; alleen in deze enkele activiteit worden ze beiden bereikt, de Waarheid komt en de Buddhi wordt gezuiverd en schoon gemaakt. Maar als de richting de andere kant op gaat met het streven naar Onwaarheid, dan raakt de Buddhi in verwarring en het resultaat is pijn en lijden.

R. Komt de verwarring voort uit slechte emotie, jaloezie, angst, zorgen en woede? Hoe kan het begin van controle verkregen worden?

Z.H. Ze zijn in zichzelf niet slecht. Als je ze gebruikt voor zelfzuchtige en wereldse bedoelingen zijn ze slecht; maar als je ze gebruikt voor het bereiken van Zelfrealisatie of voor spirituele ontwikkeling, dan kan het helpen op de weg omhoog op de Ladder.

R. Dat lijkt van toepassing op Trots. Er is een goede soort Trots die je meeneemt naar Realisatie en een hoge standaards van gedrag; en er zijn anders verkeerde soorten trots. Is dat waar voor al deze gevoelens?

Z.H. Hij legt de **Zes Kwaliteiten** uit, die uitmonden in geluk of in lijden.

De eerste is de **Wens**. Als de wens uitgaat naar het geluk van de Atman, dan zijn alle resulterende activiteiten goed; als deze alleen voor het lichaam is, dan zullen alle eruit resulterende activiteiten slecht zijn en naar lijden leiden.

De tweede is **Woede**. Terwijl je iemand opvoedt tot een bepaald gedrag of tot bepaalde principes, dan is het zowel voor jou als voor de student behulpzaam; maar als de woede enkel is om iemand te straffen of zijn positie te verlagen of om jezelf op hem te wreken, dan is het dat niet.

De derde is **Eerbied voor iets**; als je grote eerbied voor een heilig iemand hebt zal dat liefde creëren, maar als je eerbied hebt voor ongewenste types dat zal het leiden tot spanning en moeilijkheden.

De vierde is de **Wens om dingen te vergaren**; als deze wens uitgaat naar je eigen eigendom dan is het juist; je moet je eigendom verdedigen anders kan je niet in de wereld leven. Maar als je iets doet om het eigendom van anderen te pikken, dan is dat zeker verkeerd.

De vijfde is **Trots**. Als je trots hebt over hoe groots de Atman is en je ernaar uitziet om de Atman te ontmoeten en je voelt je daarbij heerlijk, dan is Trots niet verkeerd; die helpt je onderweg. Maar als je alleen denkt dat je lichaam groots is, dan stort alles in elkaar en je gaat ten onder.

De zesde is **Dingen doorvertellen, dingen tegen mensen vertellen, informatie geven**. Als je goede informatie geeft die anderen helpt en ze hebben baat bij wat je zegt, is het goed. Maar als je wat informatie geeft die tot wantrouwen leidt, geeft dat moeilijkheden.

N.B. Herinner je in het volgende stuk de eerdere definitie van goed en slecht: gericht zijn op wakker worden of niet.

Hij zegt dat het verschil tussen de goede mens, die in het goede opzicht tamelijk slim is, en een dwaas, dit is: als je de goede mens iets geeft maakt hij er iets goeds van. Als je iets goeds aan de dwaas geeft, zal hij het vernietigen.

Hier is een voorbeeld: neem een goed stuk hout en geef het aan een timmerman of houtsnijder; hij zal er een bruikbaar meubelstuk van maken en het op een mooie manier aanbieden. Terwijl een goed stuk hout dat aan een dwaas wordt gegeven misschien verbrand wordt of hier of daar weggegooid wordt. Dus uw slimheid ligt in het gebruiken van deze zes kwaliteiten voor een goed doeleinde. Niets is slecht voor een goed mens.

R. De moeilijkheid is om van te voren te zien wat er uit een of andere situatie gaat voortkomen. Misschien kan je in staat zijn door de drie Guna's grondig te begrijpen, om van te voren te zien wat het resultaat van je woorden of daden zal zijn?

Z.H. De daden van een goed mens zullen zeker goed zijn, wat ze uiterlijk ook lijken te zijn; maar de daden van verwarde mensen van wie de geest niet helder is, zijn zeker slecht, wat hun bedoelingen ook mogen zijn. Hij zegt dat het belang van oefening zo groot is, dat tenzij iets door iemand geleerd wordt, tenzij hij door een beter iemand wordt onderwezen, hij niet zal weten wat goed is en wat slecht. Efficiëntie komt alleen na getraind te zijn; zodra je van een beter iemand geleerd hebt, zul je het niet verkeerd doen. Dus bij het besluiten van deze dingen heeft men oefening nodig. Heeft u vragen?

R. Een deel van onze Leer gaat over de drie componenten – drie Guna's – in elke activiteit. Gezegd wordt dat niet alleen de verhouding van de drie Guna's van belang is maar ook hun volgorde van handeling die of dit resultaat of dat resultaat geeft. Is er in het systeem van Zijne Heiligheid iets dat hier equivalent mee is?

Z.H. Er zijn twee dingen, het uiterlijke en het innerlijke; het innerlijke is het gevoel of motief, en dan is er de uiterlijke handeling, en het samenspel van deze twee kan het resultaat van de handeling bepalen. Het samenspel kan heel verschillend zijn; zelfs als het motief goed is en de handeling verkeerd, kan het leiden tot verkeerde resultaten. Of als de handeling goed is en het motief verkeerd zal het leiden tot verschillende verkeerde resultaten. We kunnen het samenspel van deze twee zien en enigermate begrijpen hoe onze handelingen vorm krijgen. Als voorbeeld, als je boos bent op een student en je geeft hem een straf waarvan je weet dat het resultaat goed zal zijn. Een ander voorbeeld: je weet dat een bepaald iemand je vijand is, je praat aardig met hem alleen om de informatie te krijgen en je weet dat het resultaat een strijd gaat worden tussen jullie tweeën. Dus al deze situaties, deze soorten handelingen, hebben verschillende soorten uitwerkingen. Een mens van begrip kent alles, en hij is zeer aandachtig, zodat hij alles kan zien, kan besluiten tot welke manier van handeling en bovendien het resultaat kennen. De gewone mens die al deze dingen niet kent, handelt als een machine. Voor hem zijn het innerlijke en het uiterlijke slechts een ding. Een Gerealiseerd persoon kent de resultaten die hij wil en hij past het ontstaan van de handeling in zijn denken aan aan de uitvoering van de handeling, zodat de gewenste resultaten volgen. En daar ligt zijn efficiëntie, in het diagnosticeren van de handeling en het verkrijgen van de resultaten.

R. Een man laadt zijn geweer, stelt zijn blik in en past de juiste druk toe op de trekker om de roos te treffen. Volgt daar dan uit dat dezelfde handeling verricht door een mens met bewustzijn geheel andere resultaten kan produceren uit hetzelfde woord of dezelfde handeling door iemand met minder bewustzijn?

Z.H. Hoewel de handelingen er van buitenaf hetzelfde uit zien, kun je als je zorgvuldig en heel precies kijkt het subtiele verschil tussen de twee zien. De handelingen van de gerealiseerde mens zijn efficiënt en vrij, terwijl de handelingen van een niet gerealiseerd mens er relatief grof of opgewonden uitzien.

R. Ook hebben we de klank van de stem opgemerkt! Men kan iets heel direct tegen iemand zeggen, en als de klank van de stem juist is wordt hij niet beledigd. Ik heb heel vaak opgemerkt hoe de klank van de stem en de kwaliteit van de handelingen van de Gerealiseerde mens verschillend zijn van die van andere mensen.

Z.H. Hij geeft als voorbeeld het woord 'RAM'. Iemand die niet weet wat 'Ram' is of die zelf niet gewend is om het woord uit te spreken – dat woord is dan heel licht op zijn tong. Maar in een gerealiseerd mens of iemand die zo'n woord steeds weer opnieuw heeft uitgesproken en zijn essentie heeft gerealiseerd, krijgt het woord in hem gewicht, het

krijgt een verschillende klank en de klank wordt rijk [*met boven- en ondertonen*]. Dat geeft het verschil aan tussen twee soorten mensen die hetzelfde woord zeggen.

R. Bijvoorbeeld, toen Kabir in zijn jonge jaren langs de Ganges wandelde, en hij op een Heilige trapte die schrok en Ram uitriep, en toen Kabir besepte dat dit woord voortdurend werd gezegd, volgde hij de Heilige en verkreeg door hem Realisatie.

Z.H. (lachend): Het lot van Kabir was voorbestemd om op die Heilige te stappen! Hij zal nooit meer op iemand anders stappen!

Hij zegt dat deze methode waar u gebruik van maakt om verschillende klassen voor de verschillende stadia van studenten heel goed en prijzenswaardig is. Mensen van hetzelfde niveau helpen elkaar wanneer ze bij elkaar komen. Meng geen mensen van verschillende niveaus in een groep omdat dit tot verwarring kan leiden, vanwege het verschillende begrip in de verschillende stadia. Hij is heel gelukkig om over uw regelingen te horen.

R. We proberen er grote zorg aan te geven. Wanneer mensen beginnen en naar hun eerste groep komen beginnen ze heel rustig al naar gelang hun vragen. Na een maand of zes of een jaar gaan sommigen van hen naar een meer gevorderde klas, maar we bespreken ieder zorgvuldig voor hij verder gaat. Is dat juist?

Z.H. is het eens. Daarna zegt hij dat een gedicht op muziek wil horen en roept de zanger binnen, en laat hem voor de microfoon zitten.

Zang (5 minuten)

R. Vraagt of Zijne Heiligheid ons iets over het lied wil vertellen.

Z.H. Dit stuk poëzie is symbolisch voor de relatie tussen de discipel en de Meester en de discipline die gevolgd wordt door de discipel zet hem op het pad of neemt hem verder mee de Ladder op. Net als de schepen die makkelijk en zonder moeite voor de passaatwinden op de oceaan varen, zo combineren zich zijn inspanningen en de Genade van de Meester om de discipel mee te nemen, en maken de weg vrij zodat hij verder kan gaan op de weg van Realisatie.